Europa-Parlamentet
2024-2029

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2024/2030(DEC)

21.2.2025

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Budgetkontroludvalget

om decharge for gennemførelsen af budgettet for Den Europæiske Unions agenturer for regnskabsåret 2023
(2024/2030(DEC))

Ordfører for udtalelse: Lina Gálvez

PA_NonLegDec

DA

UDTALELSE

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Budgetkontroludvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det forslag til beslutning, det vedtager:

A. der henviser til, at det i artikel 8 i TEUF fastslås, at Unionen i alle sine aktiviteter skal tilstræbe at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, hvorved princippet om integration af kønsaspektet fastsættes; der henviser til, at ligestilling mellem kønnene skal indarbejdes i alle EU-politikker og aktiviteter, herunder gennem kønsbudgettering på alle niveauer af budgetproceduren; der henviser til, at ligestilling er en grundlæggende rettighed i henhold til Lissabontraktaten og en prioritet for Unionen, og at opnåelse af ligestilling mellem kønnene er afgørende for at opretholde disse rettigheder; der henviser til, at Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) spiller en central rolle med hensyn til at støtte EU-institutionerne og medlemsstaterne i at nå dette mål; der henviser til, at EIGE's mål er at bidrage til og styrke fremme af ligestilling mellem kønnene, herunder integration af kønsaspektet i alle EU-politikker – en opgave, hvor det har vist sig at have en afgørende og effektiv betydning; understreger derfor, at EIGE skal have tilstrækkelige og stabile finansielle og menneskelige ressourcer til at kunne udføre sine opgaver;

B. der henviser til, at EIGE blev oprettet med henblik på at bidrage til og styrke fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder i Unionen, herunder integration af kønsaspektet i alle Unionens politikker og i de heraf følgende nationale politikker, bekæmpe forskelsbehandling på grundlag af køn og øge unionsborgernes bevidsthed om ligestilling;

C. der henviser til, at EIGE's kerneopgave fokuserer på at opnå ligestilling mellem kønnene i EU ved at levere forskning, indsamle og formidle data og udvikle metoder til at forbedre statistikker og dataindsamling, måle status for ligestilling mellem kønnene på både EU-plan og medlemsstatsplan, udvikle metodologiske værktøjer og yde teknisk støtte til integration af kønsaspektet og ved at samarbejde med EU-institutionerne, dets medlemsstater, EU-agenturerne, internationale organisationer, den akademiske verden, civilsamfundet og andre interessenter;

D. der henviser til, at ligestillingsindekset for 2023 for Den Europæiske Union (EU) for første gang nåede op over 70 point, hvilket viser en beskeden vækst på 1,6 point siden 2022; der henviser til, at stigningen i EU's samlede score er den højeste år til år-stigning siden den første offentliggørelse af indekset i 2013; der henviser til, at visse områder viser tegn på tilbagegang, navnlig hvad angår økonomiske og indkomstmæssige parametre;

E. der henviser til, at EIGE's arbejde i 2023 fokuserede på to tematiske prioriteter: den europæiske grønne pagt og kønsbaseret vold; der henviser til, at kriser forværrer kvinders sårbarhed og øger deres eksponering for vold, forstærker eksisterende strukturelle uligheder og forværrer alle former for kønsbaseret vold, herunder fysisk, seksuel og psykisk vold; der henviser til, at overholdelse af princippet om integration af kønsaspektet, inddragelse af et kønssensitivt perspektiv og forskning i alle politikkers

indvirkning på kvinder er afgørende aspekter for at opnå ligestilling mellem kønnene; der henviser til, at kvinder er underrepræsenteret i ledende roller inden for klimapolitik, da mænd stadig besætter 67 % af de klimarelaterede beslutningstagende roller; der henviser til, at EIGE ligeledes påpegede, at kvinder er underrepræsenteret i skabelsen og udviklingen af ren innovation; der henviser til, at dette har en merværdi for udformningen af EU's politikker;

F. der henviser til, at ligestillingen mellem kønnene i Unionen er blevet særligt påvirket af konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine, leveomkostningskrisen, som kvinder er uforholdsmæssigt hårdt ramt af, og tilbageslagene mod ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder; der henviser til, at dette øger ulighederne yderligere; der henviser til, at EIGE's arbejde også fokuserede på kønsbaseret vold ved at arbejde på en EU-dækkende undersøgelse om kønsbaseret vold for at afhjælpe en tiårig mangel på data vedrørende udbredelsen af vold mod kvinder i EU; der henviser til, at EIGE arbejder hen imod tilvejebringelse af dokumentation for kønsbaseret vold, der kan støtte EU og medlemsstaterne (og andre lande) i deres bestræbelser på at udrydde alle former for vold;

G. der henviser til, at EU-agenturer såsom EIGE bidrager til gennemførelsen af EU's politikker og stræber efter at udvikle et mere bæredygtigt, inklusivt og konkurrencedygtigt Europa til gavn for alle EU-borgere; der henviser til, at disse agenturer er decentraliserede og dermed uafhængige i forbindelse med udarbejdelsen af deres arbejdsprogrammer;

1. understreger, at de økonomiske, sociale, arbejdsmæssige og kønsbestemte uligheder i og mellem medlemsstaterne er blevet mere akutte i det seneste årti; minder om den vigtige rolle, som EIGE spiller med hensyn til at forstå og tackle omfanget af og årsagerne til ulighed mellem kønnene i EU; bemærker, at EIGE's budgetgennemførelsesniveau på trods af den vedvarende underbemanding af agenturet fortsat er højt med forpligtelsesbevillinger på op til 98 % og betalingsbevillinger på 83 %; lykønsker EIGE med at have nået 92,76 % af sine arbejdsprogrammål; bemærker, at ligestillingsindekset for 2023 fokuserede på, hvordan kønsskævheder påvirker og påvirkes af indsatsen for grøn omstilling, navnlig i sektorer som energi, innovativ grøn teknologi og transport, og glæder sig over, at EIGE's initiativer har kastet lys over dette fænomen;

2. bemærker, at EIGE blev oprettet som EU's videncenter for ligestilling mellem kønnene med henblik på at producere uafhængig forskning og udveksle bedste praksis for at udrydde forskelsbehandling på grund af køn, kombinere forskning, data og værktøjer for at hjælpe EU og dets medlemsstater med at udforme inklusive og ligestillingsfremmende politikker og integrere ligestilling mellem kønnene i alle deres politikker; fremhæver det presserende behov for, at Unionen gør fremskridt med hensyn til at skabe ligestilling mellem kønnene i lyset af de igangværende kriser såsom klimakrisen, krige, tilbageslag med hensyn til ligestilling mellem kønnene, antidemokratiske bevægelser og udbredt kønsbaseret vold; understreger, at tacklingen af disse tilbageslag og kønsbaseret vold ikke kan adskilles fra tackling af økonomiske og sociale uligheder; opfordrer EIGE til – som en grundlæggende del af dets opgave – at prioritere forskning og henstillinger, der fokuserer på at mindske kønsbestemte lønforskelle, øge kvinders adgang til kvalitetsjob og sikre deres økonomiske uafhængighed; bemærker i den forbindelse, at den kønsbestemte lønforskel i EU er på

13 %, og at den kønsbestemte pensionsforskel er på 29 %, hvilket påvirker kvinders samfundsmæssige trivsel; bemærker, at kvinder i EU også oplever trusler mod deres grundlæggende rettigheder og kropslige autonomi, eftersom deres seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder, herunder abortrettigheder, fortsat er under angreb; gentager, at kvinder også rammes uforholdsmæssigt hårdt af klimakriser og krige og konflikter;

3. anerkender EIGE's høje succesrate med hensyn til at udvikle foranstaltninger og kommunikationskampagner vedrørende ligestilling mellem kønnene og understreger dets betydning i forhold til at skabe bevidsthed om problemstillingen;

4. fremhæver vigtigheden af at genoptage foranstaltninger, som vedrører integration af kønsaspektet, og som ikke opnåede en succesrate på 100 %, navnlig dem, hvor proceduremæssige årsager lå til grund herfor;

5. fremhæver EIGE's vigtige forskning, som viser, hvordan vold er et resultat af uligheder, der påvirker alle kvinder, men at nogle grupper af kvinder rent faktisk er mere sårbare over for vold, f.eks. kvinder med handicap; opfordrer EIGE til at videreudvikle sit fremtidige arbejde med dette presserende emne;

6. bemærker, at EIGE allerede betragter vold mod kvinder som én af de alvorligste menneskerettighedskrænkelser i samfundet;

7. er enig med EIGE for så vidt angår dets forskning, som viser, at kvinder og piger med handicap ofte er i højere risiko for at opleve transportfattigdom på grund af begrænsninger med hensyn til overkommelige priser, tilgængelighed af og adgang til transport;

8. glæder sig over de aspekter, som EIGE har fremhævet på området ligestilling mellem kønnene, som viser, at Kroatien og Grækenland har den højeste andel af kvinder blandt forsknings- og innovationspersonale i virksomheder inden for el-, gas- og vandforsyningssektoren; bemærker, at sådanne oplysninger har en merværdi for opnåelsen af ligestilling mellem kønnene på energimarkedet;

9. bemærker, at stigningen på 8,5 % i EIGE's personaleomkostninger kan tilskrives den fortsat høje inflationsrate samt en indeksregulering af lønninger på 2,7 %, og at det gennemsnitlige antal medarbejdere forblev på 45; bemærker, at to kontraktansatte blev ansat og finansieret af IPA-bidragsaftalen med Kommissionens Generaldirektorat for Naboskabspolitik og Udvidelsesforhandlinger; bemærker, at det i artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1922/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af et europæisk institut for ligestilling mellem mænd og kvinder hedder, at EIGE bør fungere uafhængigt og i almenhedens interesse; minder om, at EIGE har til opgave at indsamle, analysere og udbrede oplysninger vedrørende ligestilling mellem kønnene og at udvikle, analysere, evaluere og udbrede metodiske redskaber for at støtte integrationen af ligestilling mellem kønnene i Unionens politikker og i de heraf følgende nationale politikker; anerkender EIGE's vedvarende underbemanding, som fremgår af resultaterne af den anden eksterne evaluering; understreger sine opfordringer til at sikre, at EIGE tildeles det nødvendige budget og de nødvendige personalebevillinger til at sætte det i stand til at udføre sine arbejdsopgaver, herunder som reaktion på de stigende presserende behov, teknisk bistand og anmodninger om

dets tjenester;

10. minder om, at EIGE blev oprettet for at hjælpe EU-institutionerne og medlemsstaterne med at integrere ligestilling mellem kønnene i alle deres politikker og bekæmpe kønsbaseret diskrimination ved at tilvejebringe opdaterede undersøgelser og dermed yde et vigtigt bidrag til bestræbelserne på at opnå reel ligestilling mellem kønnene;

11. glæder sig over det igangværende samarbejde mellem EIGE og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (FEMM), navnlig over instituttets bidrag til udvalgets igangværende indsats vedrørende kønsbaseret vold, balancen mellem arbejdsliv og privatliv, kønsbestemte løn- og pensionsforskelle, krisers konsekvenser for kvinder, integration af kønsaspektet og kønsbudgettering; støtter kraftigt instituttets arbejde, som sætter udvalget i stand til at udføre sit arbejde korrekt; bemærker, hvor vigtigt det er, at der foreligger pålidelige kønsopdelte data for at muliggøre evidensbaseret politisk beslutningstagning; bemærker det værdifulde bidrag, som EIGE kan yde til alle Europa-Parlamentets udvalg og andre EU-agenturer med henblik på at opnå en bedre integration af kønsaspektet på tværs af EU's politikker og aktioner; opfordrer EIGE til at benytte sig af en intersektionel ramme i sin forskning og politikudformning for at tackle de forværrede sociale og økonomiske ulemper, som kvinder fra marginaliserede grupper, herunder farvede kvinder, migranter, personer med handicap og LGBTIQA+-personer, står over for; understreger betydningen af at indsamle opdelte data for at udvikle målrettede løsninger for disse grupper;

12. er på grundlag af de foreliggende oplysninger af den opfattelse, at der kan meddeles decharge til direktøren for EIGE for gennemførelsen af instituttets budget for regnskabsåret 2023.

BILAG: ENHEDER ELLER PERSONER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

Formanden i sin egenskab af ordfører for udtalelsen erklærer på eget ansvar ikke at have modtaget input fra nogen enhed eller person, der skal nævnes i dette bilag i henhold til artikel 8 i bilag I til forretningsordenen.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	18.2.2025
Resultat af den endelige afstemning	+: 27 –: 10 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Irmhild Boßdorf, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Elisabeth Dieringer, Rosa Estaràs Ferragut, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Alexandra Geese, Chiara Gemma, Assita Kanko, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Irene Montero, Carolina Morace, Maria Noichl, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Laurence Trochu, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Lucia Yar
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Elena Donazzan, Loucas Fourlas, Elisabeth Grossmann, Jana Toom
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer som omhandlet i forretningsordenens art. 216, stk. 7	Gabriella Gerzsenyi, Nikos Papandreou

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

27	+
PPE	Loucas Fourlas, Gabriella Gerzsenyi, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Jana Toom, Lucia Yar
S&D	Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Maria Noichl, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Marko Vešligaj
The Left	Elena Kountoura, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

10	-
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Assita Kanko, Laurence Trochu
ESN	Irmhild Boßdorf
NI	Judita Laššáková
PfE	Mireia Borrás Pabón, Elisabeth Dieringer, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

1	0
PPE	Rosa Estaràs Ferragut

Tegnforklaring:
+ : for
- : imod
0 : hverken/eller